

DE DEBATA

'Ik waak nu voor een crisis'

Het adagium *Virtus nobilitat* is vervangen door een nieuw devies: *vrije tijd adelt!* Maar geldt dat ook voor de advocatuur en de rechterlijke macht? Over de zoektocht naar het evenwicht tussen werk en vrije tijd:

Martine Goosens
freelance journalist

Mr. Fred Salomon (54), vreemdelingenrechter bij de Rechtbank in Amsterdam. Salomon is gescheiden, heeft drie dochters en een zoon en woont samen met faillissementsrechter C.J. Polak.

Zaterdagmorgen 11.00 uur, thuis bij Fred Salomon in Amsterdam. 'Mijn dochter Hadassah is een weekendje over uit Groningen. Ik heb nog drie kinderen, twee dochters en een zoon. Mijn ex-vrouw voedt mijn zoon en jongste dochter op. Mijn huidige vrouw heb ik ontmoet op de rechtbank. Zij vormt een uitzondering op de regel dat ik mijn werk en privé-leven gescheiden houd. Thuis praten we niet over werk en op de rechtbank komen we elkaar nauwelijks tegen. Behalve een wekelijks avondje *bridge* onderneem ik vrijwel niets met collega's. Ik heb daar geen behoefte aan. De vreemdelingenrechtters hebben eens per jaar een 'beziinningsavondje'. De vraag is dan: waar zijn we als vreemdelingenrech-

Foto's: Chris van Houts

ters mee bezig? Als rechter neem je immers beslissingen die van groot belang zijn voor de toekomst van een mens en zijn familie. Maar ook die bezinningsavondjes hoeven voor mij niet. Ik ben actief binnen de liberaal-joodse gemeente, waar ik mij bezighoud met de vraag hoe je met andere mensen en geloofsovertuigingen moet omgaan. Bepaalde levensvragen hoef ik mezelf niet meer te stellen, de antwoorden vond ik al in het joodse geloof.

Ik werk in vijf dagen 40 uur per week. Overwerken doe ik eigenlijk nooit. Ook in weekenden en vakanties werk ik niet. Ik kan niet zeggen dat ik het op mijn werk overdreven druk heb. Naast mijn voorzit-

INSAANS

terschap van de Commissie van Toezicht Strafrechtelijke Opvang Verslaafden heb ik geen nevenactiviteiten. Ik kan mijn werk met gemak aan. In mijn vrije tijd daarentegen kom ik tijd tekort. Ik ben secretaris van de liberaal-joodse gemeente in Amsterdam en lid van het hoofdbestuur van het Verbond van Liberaal Religieuze Joden, het overkoepelend orgaan van de acht liberaal-joodse gemeenten in Nederland. Ik ga minimaal drie avonden per week naar het Concertgebouw. Zelfs als ik vier keer in één week ben geweest vind ik de vijfde keer geen straf. Ik vind alles mooi. Mijn vader was dirigent van het Frysk orkest in Leeuwarden, ik ben dus met muziek opgegroeid. Verder lees ik twee kranten, twee weekbladen, twee maandbladen en één

kwartaalblad. Om mijn conditie op peil te houden loop ik één keer per week hard in het Vondelpark en ga ik op zondag met de trein naar de duinen of het strand om te wandelen. Minder werken voor meer vrije tijd zal ik niet snel doen, ik ben opgevoed met de norm dat je fulltime moet werken en dat uitgangspunt zit in mij vastgeroest.

Als ik meer vrije tijd had zou ik meer investeren in de toekomst van het joodse geloof. Ik vind het belangrijk dat mensen weten waar ze vandaan komen. Mijn vader is in 1933 vanuit Koningsberg, het huidige Kaliningrad, naar Nederland gekomen. Mijn moeder vijf jaar later uit Wenen. Allebei hebben ze altijd geprobeerd zo min mogelijk aandacht te vestigen op hun afkomst. Zij vertelden mij pas op mijn 14e dat ik joods ben. Er zat in die tijd één joodse meisje in mijn klas. Haar extreem joodse uiterlijk vond ik fascinerend. Zij heeft een rol gespeeld in mijn verlangen om Hebreeuws te kunnen spreken en in mijn behoefte om me te verdiepen in het jodendom. Mijn moeder vond het eng dat ik dat deed. Mijn vader zei er niets over, maar in zijn ogen zag ik trots.

Mijn geloof en joodse achtergrond zijn een van de belangrijkste aspecten in mijn privéleven. Ik streef ernaar het niet van invloed te laten zijn op mijn werk. Dat lukt niet altijd. Zeker als het om joodse mensen gaat dreigt er gevaar. Zo had ik eens een joodse moeder op zitting die in het kader van haar verzoek om gezinshereniging sprak over de bijzondere band met haar meerderjarige zoon. Denkend aan de verhouding met mijn eigen overbezorgde en dominante moeder zei ik: 'Van nauwe familiebanden is in joodse gezinnen wel vaker sprake.' Dat

had ik niet moeten zeggen, op dat moment hield ik te weinig afstand.

Als ik na mijn werk geen zin meer heb in andere dingen werk ik te hard. Ik heb dat twee keer meegemaakt. Ik heb twintig jaar gewerkt als wetgevingsjurist bij het Ministerie van Verkeer en Waterstaat. Toen ik naast mijn werk rechter in opleiding was en mijn collega ziek werd, raakte ik overspannen. Ik werd al moe bij de gedachte dat ik na kantoortijd iets moest doen. Ik was futloos en slecht gehumeurd. Ook toen ik eenmaal rechter-commissaris in strafzaken was en op het punt stond over te stappen naar de sector bestuursrecht heb ik het een tijdje te druk gehad. Ik wilde nog van alles afmaken, maar overschatte mijn capaciteiten. Mijn concentratievermogen liep terug en ik vond mijn werk steeds minder leuk. Ik snakke naar het eind. Inmiddels kan ik het werk weer aan, maar in mijn vrije tijd kom ik aan een aantal dingen niet toe. Een week zou uit acht dagen moeten bestaan. Ik zou meer tijd willen hebben om boeken te lezen, Hebreeuws te studeren en muziekwetenschappen. Ook zou ik bestuurlijke functies willen bekleden in de muziek. Maar ik moet oppassen dat ik niet teveel lasten draag. Ik heb de neiging mezelf te overschatten. Daarom beperk ik me tot de bezigheden die ik op dit moment heb. Ik waak nu voor een crisis. ■